

Fredag Arvika Nyheter.

VM-rally körs i Mitandersfors

En sträcka i nästa års Svenska rally kommer att köras i Arvika kommun, närmare bestämt i Mitandersfors. **Sporten**

Fint teknikpris till Edaförskola

Avdelningen Lyktan på förskolan Pillret i Charlottenberg har vunnit Teknikerjakens Polhemspris. **Sidan 10**

Konsten och kyrkan möts i ny utställning

Elva konstnärer bjöds in för att skapa konst på temat Altare. Nu öppnar utställningen i Trefaldighetskyrkan. **Sidan 18**

VÄDRET I DAG

Halvklart till mulet, uppehåll. 9 till 11 grader. Sydvästlig vind. **Sidan 40**

Fredag 7 oktober 2011

VÄSTRA VÄRMLANDS TIDNING

Nr 116 ■ Pris 12 kr

Kvarngården kan läggas ner

Den kommunala vården och omsorgen i Arvika behöver minska sina kostnader med cirka tio miljoner kronor inför nästa år. Närmare hälften av det sparbetaget föreslår man ska ske genom att demensboendet Kvarngården i Edane läggs ner.

Totalt försvinner det sex platser inom kommunens demensboenden. Man bedömer att man ska klara behovet av platser även efter det.

Om förslaget går igenom får de äldre på Kvarngården flytta till andra demensboenden i kommunen. Ingen personal kommer att sägas upp.

Sidan 4

Verksamhetschefen för vård och omsorg i Arvika, Eva Nilsson och ordförande i kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg, Sten Fransson (S), berättade i onsdags om förslaget att lägga ner demensboendet Kvarngården i Edane.

FOTO: KERSTIN HERÖ

Tänk efter noga före nedläggning

Kommunförvaltningen redovisar nu en konsekvensanalys kring Westlanda och en eventuell nedläggning av flygplatsen. En del av Arvikas företag pekar på vikten av att flygplatsen behålls och bland annat Sparbanken men att man bör tänka efter noggrant innan ett beslut om nedläggning tas.

Intressenterna kring flygplatsen har nu bildat en förening, Nya Arvika flygplats, med syftet att främja Westlandas framtid.

Kommunledningsutskottet tar upp flygplatsfrågan vid sitt möte den 17 oktober. **Sidan 5**

Ser fram mot nya utmaningar

58 år gammal gör Lennart Nilsson en stor förändring i sitt liv. Efter 33 års arbete inom Arvika kommun flyttar han till västkusten för ett nytt jobb.

– Man har bara ett liv och varför ska man inte kunna pröva något nytt, säger Lennart med ett leende.

Titeln är visserligen densamma, trafikingenjör, men på västkusten väntar ett mera renodlat jobb, dessutom i tre kommuner; Sotenäs, Munkedal och Lysekil. **Sidan 8**

Trafikingenjör Lennart Nilsson har fått nytt jobb i Sotenäs, Munkedals och Lysekils kommuner. På nyåret lämnar han därför Arvika kommun efter 33 års tjänst. Ett av arbetena Nilsson ansvarade för i Arvika var omgörningen av torget.

FOTO: HANS-ÅKE HENRIKSSON

Summerade stort klimatprojekt om framtida översvämningar i Arvika

Det fleråriga projektet Climate proof areas summerades i Arvika under torsdagen. Politiker och tjänstemän hade särskilt bjudits in till seminariet.

Det kommer att falla mer regn över Arvika i framtiden, men med de åtgärder som planerats kan man känna sig ganska trygg i att man kommer ha ett tillräckligt skydd, ungefär så summerade Anders Norrby och Maria Däverhög resultaten av projektet. **Sidorna 10–11**

INSÄNDARE

Hur kommer det sig att inte ni inte prioriterar de funktionshindrade barnens behov före inköp av lyxprylar till er själva? Ni borde skämmas allihop! **Mamma till dyslektiker**

Sitter du ner?!

10% rabatt på byggbara soffor

Fraktfria leveranser vid köp över 10.000,-

Gäller tom 16/10 2011.

EM Arvika
Möbel-City
Graningevägen 1
Tel 0570-803 70

EM Årjäng
Möbel-City
Storgatan 36
Tel 0573-71 10 80

Vi har
bilbarnstolar
för alla åldrar!

Olof Ericson Bil AB Tel. 0570-844 11
Industrig. 4, Arvika

EXTRAUTRUSTAD
MILJÖ-YARIS.

Just nu: 139 900 kr
inkl. Plus-paket!

Arvika
Åkaregatan 16
Tel 0570-29 09 00 www.toyota.nu

Tidig satsning på ungdomar

ARVIKA Tina Wallin (V) föreslår i en motion till kommunfullmäktige om en tidig satsning på ungdomar.

Hon vill ge skolan extra pengar för att stödja de ungdomar som riskerar att få underkända betyg. Detta för att undvika att ungdomarna hamnar i utanförskap med de negativa följor som kan komma.

Bygg ett nytt äldreboende

ARVIKA Gör om äldreboendet Vägen till attraktiva lägenheter. Det föreslår Tina Wallin (V) i en motion till kommunfullmäktige.

Hon vill att det byggs ett nytt funktionellt äldreboende i markplanet, som Västängsgården.

Då kan ett ombyggt Vägen bidra till att bristen på attraktiva lägenheter i centrala Arvika blir mindre, menar motionären.

Taserudsstaken tänds kvällstid

ARVIKA I ett medborgarförslag efterlyste Thore Nilsson förbättring av rastplatserna vid Arvikas infarter.

Parkavdelningen i Arvika Teknik föreslår nu kommunstyrelsen att områdena längs infartsvägarna som är kommunens mark ses över igen efter fjolårets slyröjning. Dessutom har Taserudsstaken vid Gateinfarten ljussatts och tänds samtidigt med gatubelysningen.

Vad gäller toaletter vid rastplatserna ser kommunen att det anordnas en sådan i första hand längs riksväg 61. Det är dock Trafikverket som ska finansiera detta.

Staketfråga ska utredas

ARVIKA Parkavdelningen föreslår kommunstyrelsen att frågan om behov av ytterligare staket kring lek- och aktivitetsparken i Stadsparken utreds ytterligare.

Frågan har väckts i ett medborgarförslag av Marry Vålvannet Olsson, som ville se ett staket mot Kattviken.

Fåglar visas i Brunskog

BRUNSKOG På lördag blir det fjäderfäutställning på Skutbouden.

Det är Wermlands Rasfjäderfäörening som fyller 30 år och har sin jubileumsutställning i hantverkshuset på Gammelvala. Över 130 höns, ankor och gäss är anmälda för bedömning.

FÖRTYDLIGANDE

I läsarfrågan om ljusskyltar i onsdagens tidning innehöll svaret att inga ljusskyltar finns i Arvika kommun. Rätt svar skulle vara i Arvika stad, eftersom det finns ljusskyltar, som anger bilars hastighet både i Jössefors och Sulvik.

Klimatprojekt summera

Det översvämningsskydd Arvika kommun planerat är tillräckligt dimensionerat för höga flöden de kommande hundra åren. Det konstaterades när slutseminarium för projektet Climate proof areas hölls i Arvika i går. Men man har också kommit fram till att det krävs stora satsningar på dagvattennätet, eftersom den extrema korttidsnederbörden ökar i framtiden.

ARVIKA

2008 startade projektet Climate proof areas, CPA, med Arvika som enda svenska deltagarkommun. Projektet handlar om hur man klimatanpassar samhällen för framtiden och i Arvika har man specifikt tittat på skyfalls- och översvämningssrisker.

Två huvudspår

– Vi har jobbat med två spår mycket utifrån resultat vi fått från SMHI. Det ena är då dagvattennätet, hur det ser ut i dag och hur vi kan ta hand om regnet som i framtiden kommer komma i större mängder. Det andra huvudspåret handlar om nivåerna i Glafsforden. Vad är det som kommer påverkas när vattnet stiger? sa Maria Däverhög, utredningsingenjör på Arvika teknik när hon presenterade Arvikas del i CPA.

Det handlar alltså om korta, intensiva regn som påverkar dagvattennätet och kan ge upphov till bland annat källaröversvämningar och långvariga regn som påverkar nivåerna i Glafsforden.

– Vi har byggt upp modeller av avrinningsområden och tittat på hur nätet ser ut i dag.

I projektet har ungefär 2000 brunnars skick, ledningsdimensioner och brunnars dimensioner inventerats. I de områden där man haft mest problem med översvämningar har man också tittat på fastigheters tak och spolat vatten i stuprör för att se om de är rätt kopplade.

Översvämningsskarta

Utifrån klimatprognoser och avrinningsområden har man identifierat möjliga åtgärder och även fått dem prissatta. Det handlar om brunnar som behöver bytas ut, nya ledningssträckningar, eller ledningar som behöver upp i dimension och att identifiera områden som kan användas som magasin när nederbörden är kraftig.

När det kommer till långtidsregnen har en översvämningsskarta för Glafsforden tagits fram.

– Vi har identifierat objekt längs stränderna som är värda att skydda, säger Maria Däverhög och fortsätter:

– Dessutom har vi gjort en omfattande inventering av alla fastigheter som ligger under +50 (alltså 50 meter över havet) längs Glafsforden.

Röjer sly och vass

Översvämningsskartan har gjorts efter laserscanning och är detaljerad ned till decimetern ungefär. I samband med att kartan togs fram har SGI gjort beräkningar på vad ett översvämningsskydd för Kyrkviken skulle ge för effekter på nivåerna i Glafsforden, vid extrema flöden. En stängd damm skulle som mest ge åtta centimeters stigning av Glafsforden, för att förhindra detta har redan ett vass- och slyröjningsprojekt längs stränderna inletts.

Bo Axelsson som är VA-chef

Ett 60-tal personer kom till Arvika näringslivscenter i torsdags för att ta del av summeringen för framtiden.

välkomnar inventeringen av dagvattensystemet.

– Det är naturligtvis ett jättevärde för oss att ha dimensioneringsberäkningar och vad det klarar för flöden.

Kommunen måste dimensionera sitt nät, men undersökningen

Förskola vann fint teknikpris

Avdelningen Lyktan i Charlottenberg fick 10 000 för "genialisk visualisering"

Avdelningen Lyktan på förskolan Pillret i Charlottenberg har vunnit Teknikerjaktens Polhemspris. Enligt juryn för sitt genialiska sätt att enkelt visa barnen hur teknik kan fungera.

CHARLOTTENBERG

– Vi har byggt en sluss av två glasslådor – big pack – tejp, en plastbåt och snöre, så det är jätteenkelt, berättar förskolläraren Marie Thyle som jobbar på Lyktan tillsammans med Charlotta Tjärnestig och Marianne Andersson.

I våras hörde de talas om tävlingen och bestämde sig för att delta. I tisdags fick de ta emot priset på 10 000 kronor i samband med en konferens på universitetet i Karlstad.

Öka intresset

Polhemspriset ingår i Teknikerjaktens som är en satsning för att öka barn och ungdomars intresse för naturvetenskap och teknik.

– Man vill få barnen intresserade redan i unga år och introducera teknik på ett enkelt sätt. Vi är en avdelning med barn 1–3 år, så för vår del är på en riktigt enkel

I onsdags firade man med tårta på förskoleavdelningen Lyktan i Charlottenberg efter att dagen innan ha vunnit Teknikerjaktens Polhemspris.

FOTO: ANDERS BERGLUND

nivå. Men vi märker att barnen tycker det är roligt, säger Marie Thyle.

Temat för tävlingen var vattnets kraft.

– Polhem byggde också slussar, därför valde vi det.

Lyktans sluss består som sagt av två stora glassförpackningar som man tejpade ihop och klippte ett hål i för att båten ska kunna dras över med hjälp av ett snöre. Sen har man använt en vanlig till-

bringare, när man fyllt på med vatten och testat hur mycket som behövs för att båten ska kunna ta sig från en vattennivå till en annan.

Mera vatten!

– Barnen var med och hällde i vattnet, de tejpade ihop lådorna och drog båten, så det är de som har gjort det, säger Marie Thyle.

– Sen frågade vi barnen vad som behövs för att båten ska kun-

” Man vill få barnen intresserade redan i unga år och introducera teknik på ett enkelt sätt.

na åka över, och då svarade de: Mera vatten.

Personalen har också varit noga med att sätta ord på vad de gjort, och använt ord som teknik och sluss för att barnen ska bli bekanta med det.

Det sägs ibland att orsaken till att äldre barn inte tycker att det är roligt med teknik är att de inte riktigt vet vad det är.

Personalen dokumenterade arbetet med slussen och gjorde ett bildspel som blev deras bidrag till tävlingen.

Hur ska ni använda prispengarna? – Inköp av teknisk material till barnen, både för ute och inne, säger Marie Thyle.

På Lyktan tänker man fortsätta på den inslagna vägen, att låta barnen prova på tekniska experiment på en enkel nivå och på ett roligt sätt.

KERSTIN HERÖ
0570-71 44 14

des i Arvika

eringen av projektet Climate proof areas, som handlar om att klimatanpassa samhäll-

FOTO: VERONICA NORDENBERG-OLSSON

har också visat att mycket ligger på fastighetsägare att åtgärda.
– Av drabbade fastighetsägare har 30 procent en okej installa-

tion av egna ledningar och 70 procent har det inte.

VERONICA NORDENBERG-OLSSON

0570-71 44 15

Stor översvämningssrisk i dag

Den extrema korttidsnederbörden kommer att öka med ungefär 25 procent fram till år 2100 och med stigande temperaturer ökar långtidsnederbörden med 10–20 procent. Det har SMHI kommit fram till i sina klimatstudier av Arvika.

ARVIKA

Temperaturen runt Glafs fjorden kommer under vintern att vara oftare över noll grader än under, vilket kommer att påverka området eftersom nederbörden då kommer i form av regn i stället för snö.

– Vad gäller nederbörden så kommer den också att öka, inte så dramatiskt, men bortåt 10–20 procent i slutet av seklet, sa Johan Andréasson, från SMHI, när han presenterade sina resultat inom CPA-projektet.

Samma 100-årsflöde

Med de data man har, ser man inga större förändringar av hundraårsflödet, det vill säga, man måste räkna med att översvämningar i klass med den som inträffade år 2000 kommer att inträffa igen, men att den högsta vattennivån inte nödvändigtvis behöver bli så mycket högre.

– Fram till 2021 kommer man behöva utnyttja översvämningsskyddet lika ofta som man räknar med nu (ungefär vart femte år), säger Johan Andréasson.

– Slutsatsen är att översvämningssrisken i dag är mycket stor. I slutet av seklet antar man att de ”värsta nivåerna” kommer att gå nedåt något, på grund av minskade snömagasin på vintern.

Mer nederbörd oftare

Vad gäller den extrema korttidsnederbörden har SMHI kommit fram till att den ökar med ungefär 25 procent fram till år 2100.

Johan Andréasson berättar om SMHI:s del i CPA och vilka slutsatser man dragit utifrån olika klimatdata.

FOTO: VERONICA NORDENBERG-OLSSON

Med två olika modeller har man testat hur ledningsnätet i Arvika svarar mot nederbörd vid olika tillfällen. Man kan se hur många brunnar som svämmas över och på vilka punkter man kan förvänta sig att vattnet stiger rejält vid regn. I de här simuleringarna har man också testat åtgärder som kommunen vill vidta, som fördröjningsmagasin vid Slagfältet, längs Fallängsvägen ned mot Palmviken och förändringar i ledningsnätet.

– Vi ser att systemet är underdimensionerat för dagens förväntade regn och framtiden kommer att innebära ännu större problem, ser vi när vi simulerar, säger Jonas Olsson, SMHI.

Därefter har man simulerat samma regn med planerade åtgärder.

– Åtgärderna kommer att fungera tillfredsställande, sa Jonas Olsson som också kunde berättat att de extrema regnen kan bli fler:

– Väldigt generellt kan man säga att återkomsttiderna ungefär halveras. Det som inträffar

var tionde år i dag kommer inträffa ungefär vart femte år.

Materialet används redan

På seminariet deltog också representanter för SGI, Statens geotekniska institut, länsstyrelsen och en av projektledarna för CPA i Europa, Leo Adriaanse.

Maria Däverhög var mycket nöjd med slutseminariet i Arvika.

– De höga nivåer vi räknat med är de som kommer att bli, säger hon.

Mycket av det man kommit fram till i projektet har man redan börjat använda i planering och skarpt läge.

– Det här med dagvattensystemet... Där planerar vi redan för åtgärder. Laserscanningen är något vi använder oss av mycket. Räddningstjänsten har verkligen haft nytta av det material vi tagit fram, säger hon.

Materialet används också vid planering och bygglovsgivning.

VERONICA NORDENBERG-OLSSON

0570-71 44 15

Från vänster, Marianne Andersson, Charlotta Tjärnstedt och Marie Thyle på Lyktan som tillsammans med barnen fick pris för sin teknikerdervisning.

FAKTA

Juryns motivering

Fakulteten för teknik- och naturvetenskap på Karlstads universitet har utsett 2011 års vinnare av Teknikerjakten Polhemspris med följande motivering: ”På ett helt enkelt genialiskt vis har avdelningen Lyktan på förskolan Pillret i sitt projekt Sluss visualiserat vattnets kraft i Polhems anda och har därför tilldelats 10 000 kronor.”

FAKTA

Ska öka intresset för teknik

- Teknikerjakten eget Polhemspris delades ut för att uppmärksamma Polhemsåret. I år är det 350 år sedan ingenjören, uppfinnaren och ”den svenska mekanikens fader” Christopher Polhem föddes.
- Barn och elever från förskolor och skolor i Värmland har kunnat delta i tävlingen.
- Teknikerjakten, som startade 2004, är ett samarbete mellan Karlstad universitet, förskolor och skolor i Värmland, samt näringslivet. Inom Teknikerjakten pågår en rad olika projekt.
- Målet med Teknikerjakten är att öka intresset för teknik och naturvetenskap bland barn och ungdomar.

Källa: Karlstad universitet

Fyra bokhoror i ropet

Bokbloggen Bokhora, som bland andra drivs av Jessica Björkäng, vann pris på bokmässan och är nu nominerade till Kunskapspriset.

STOCKHOLM

För fem år sedan startades bloggen Bokhora av några läsintresserade vänner. En av dessa är Gunnarskogsbördiga Jessica Björkäng. Bloggen fick positiv respons och antalet läsare sköt i höjden. Recensiorer av böcker och litteraturmagasin varvas med författarintervjuer, diskussioner och reflektioner kring läsning.

Hyperaktuell blogg

2009 fick Bokhora Aftonbladets stora bloggpris och i september 2011 Forma Book blogg award med motiveringen: ”Bokloggarnas Grande Dame. Mycket väl genomarbetad blogg med hög nivå på texter, recensioner och layout. Bloggen har visat att den håller över tid och lyckas vara ständigt hyperaktuell, superintressant och genomrelevant!”

Förra veckan kom ännu ett glädjande besked för bokhororna. De är en av finalisterna till Kunskapsprisets kategori Folkets pris.

Omröstning på nätet

Men vad är det för pris? Jo: ”Kunskapspriset belönar inspirerande, innovativ kun-

skapsspridning som gynnar Sveriges konkurrenskraft och entreprenörsanda”. Det är NE, Nationalencyklopedien, som tillsammans med andra partners delar ut 250 000 kronor i tre kategorier: Kunskapspriset, det Internationella hederspriset och Folkets pris.

Bokhora är nominerade ”för att de fyra kvinnorna bakom sajten uppmanar till ökat läsande, förmedlar läsglädje och sprider kunskaper om böcker, tidningar och författare på ett tillgängligt och inspirerande sätt. Sajten inbjuder också till stimulerande diskussioner”. De andra nominerade är Pär Johansson – Glada Hudik-teatern, Bolibompareddaktionen, Viktoria Dyring (tidigare Hjärnkontoret, nu Vetenskapens värld) och Dick Harrisson.

Omröstningen pågår på kunskapspriset.se till den 11 oktober och priset delas ut av kronprinsessan Victoria i Blå hallen den 17 oktober.

VERONICA NORDENBERG-OLSSON

0570-71 44 15

Jessica Björkäng, Johanna Ögren, Johanna Lindbäck och Johanna Karlsson är namnen bakom den populära bloggen Bokhora.